

Povijest okupacije Palestine

Govornik: Al Jazeera

Izvor: <https://minbarlive.com/videos/hr/povijest-okupacije-palistine>

Ova tehnička analiza dokumentira sustavno oduzimanje zemlje Palestincima od 1948. do danas, prateći pravne mehanizme—uključujući Zakon o imovini odsutnih iz 1950. i suvremene sustave registracije—kroz koje je palestinska imovina oduzeta i palestinsko raseljavanje institucionalizirano.

SAŽETAK

Sadržaj pruža detaljnu analizu gubitka palestinske zemlje kroz više razdoblja. Prije 1948. Palestinci su posjedovali otprilike devet puta više zemlje nego židovska manjina (13.000 naspram 1.500 četvornih kilometara). UN-ov plan podjele dodijelio je 55% Palestine budućoj židovskoj državi, iako su Židovi predstavljali samo trećinu populacije. Tijekom rata 1948. godine, cionističke vojne operacije protjerale su više od 750.000 Palestinaca i depopulirale 530 sela. Govornik detaljno objašnjava kako je Izraelski zakon o imovini odsutnih iz 1950. klasificirao Palestince koji su otišli nakon studenog 1947. kao odsutne, a čak i one koji su ostali kao "prisutne odsutne", omogućujući masovni prijenos imovine na Židovski nacionalni fond. Do 1954. godine, ovaj mehanizam je preusmjerio više od 10.000 trgovina, 5.000 zgrada i gotovo 60% plodne zemlje. Analiza također pokriva trenutnu obustavu palestinskih bankovnih računa (preko 24 milijuna dolara 1948. godine) i dokumentira kako otprilike 80% zemlje u uništenim selima ostaje nenastanjeno. Govornik zatim demonstrira kako se identični pravni mehanizmi primjenjuju na okupiranoj Zapadnoj obali od 2026. godine, s novim sustavima registracije zemljišta koji omogućuju državne zahtjeve na nedokumentiranim palestinskim parcelama—odražavajući metode iz 1948. godine. Trenutni uvjeti u Gazi pokazuju da je 86% obradivog zemljišta i 81% zgrada oštećeno ili uništeno, a ipak su klasificirani kao državna zemlja.

KLJUČNE PORUKE

Početkom 1948. Palestinci su posjedovali otprilike 13.000 kvadratnih kilometara, dok su Židovi imali 1.500 kvadratnih kilometara, no unutar dvije godine židovska manjina je stekla 78% povijesne Palestine.

Plan podjele UN-a iz studenog 1947. dodijelio je 55% Palestine budućoj židovskoj državi, iako su Židovi činili samo trećinu populacije, a većina su bili nedavni europski imigranti.

Tijekom rata 1948. godine, cionističke snage izvele su 31 vojnu operaciju i najmanje 70 masakra, prisilivši više od 750.000 Palestinaca na izbjeglištvo i depopuliravši 530 sela i gradova.

Izraelski zakon o imovini odsutnih iz 1950. klasificirao je svakog Palestinca koji je napustio svoj dom nakon studenog 1947. kao odsutnog, a Palestince koji su ostali u zemlji kao "prisutne odsutne", omogućujući prijenos njihove imovine na Židovski nacionalni fond.

Do 1954. mehanizam Zakona o imovini odsutnih preusmjerio je više od 10.000 palestinskih trgovina, 5.000 zgrada i gotovo 60% plodne zemlje u zemlji, pri čemu je otprilike 70% teritorija države potencijalno imalo palestinske potražitelje.

Dana 20. lipnja 1948. Izrael je zamrznuo bankovne račune palestinskih klijenata, zaključavši više od 24 milijuna dolara (što odgovara više od 300 milijuna dolara u današnjem tečaju).

Od veljače 2026. godine, izraelska vlada odobrila je mehanizam registracije zemljišta za okupiranu Zapadnu obalu koristeći identičnu metodologiju kao 1948.: svaka palestinska parcela bez papirnatih dokumentacije sada može biti zatražena od strane države; u Gazi je 86% poljoprivrednog zemljišta i 81% zgrada oštećeno ili uništeno, no klasificirano je kao državna zemlja.

ČLANAK

Vlasništvo nad zemljom prije i nakon 1948.

Početkom 1948. Palestinci su posjedovali gotovo devet puta više zemlje od Židova u Palestini. U roku od dvije godine, ta židovska manjina—koja je predstavljala samo 6% populacije—uzela je 78% zemlje. Prije Nakbe, Palestinci su posjedovali približno 13.000 četvornih kilometara, dok su Židovi posjedovali 1.500 četvornih kilometara. U studenom 1947. godine, plan podjele Ujedinjenih naroda dodijelio je 55% Palestine budućoj židovskoj državi, iako su Židovi činili samo trećinu populacije, a većina su bili nedavni europski imigranti.

Vojne operacije i transformacija teritorija

Tijekom rata 1948. godine, cionističke snage izvele su 31 vojnu operaciju i najmanje 70 masakra. Do primirja 1949. godine, Izrael je preuzeo 78% povijesne Palestine. Više od 750.000 Palestinaca je raseljeno, a 530 sela i gradova ostalo je prazno. Ova masovna promjena u teritorijalnoj kontroli fundamentalno je promijenila demografski i geografski krajolik regije.

Pravni mehanizmi za oduzimanje imovine

Godine 1950. Izrael je donio Zakon o imovini odsutnih, koji je definirao svakog Palestinca koji je napustio svoj dom nakon studenog 1947. kao odsutnog. Čak su i Palestinci koji nikada nisu napustili zemlju klasificirani kao "prisutni odsutni" prema ovom zakonu. Njihova imovina prebačena je u Židovski nacionalni fond. Do 1954. godine, više od 10.000 palestinskih trgovina, 5.000 zgrada i gotovo 60% plodne zemlje u zemlji preusmjereno je putem ovog mehanizma. Približno 70% teritorija države može imati palestinske potražitelje.

Financijsko oduzimanje i napuštena zemlja

Osim oduzimanja zemlje, Izrael je također ciljao palestinske financijske resurse. Dana 20. lipnja 1948. godine, Izrael je naredio svim bankama u zemlji da zamrznu račune palestinskih klijenata. Više od 24 milijuna dolara bilo je zaključano preko noći, što odgovara više od 300 milijuna dolara u današnjem novcu. Palestinski istraživač Salman Abu Sitta otkrio je da oko 80% zemlje u tim uništenim selima danas ostaje nenaseljeno, sastoji se od otvorenog tla, šume ili poljoprivrednog zemljišta. Palestinski povjesničari izvode isti zaključak iz ovog obrasca: Nakba nije bila rat za životni prostor, već rat osmišljen za stvaranje države s židovskom većinom.

Suvremene primjene povijesnih metoda

Desetljećima kasnije, isti mehanizmi primjenjuju se na palestinske teritorije. U veljači 2026. godine, izraelska vlada odobrila je mehanizam za registraciju zemljišta za okupiranu Zapadnu obalu. Prema ovom sustavu, svaka parcela koju Palestinac ne može dokumentirati papirnatim zapisima sada može biti zatražena od strane države—isti metod korišten za apsorpciju palestinske imovine 1948. godine. Rekordnih 54 ilegalna izraelska naselja odobrena su 2025. godine. U Gazi, gdje je većina izbjeglica iz 1948. završila, 86% poljoprivrednog zemljišta i 81% zgrada je oštećeno ili uništeno. Unatoč ovoj opsežnoj destrukciji i kontinuiranom raseljavanju, Izrael sve to klasificira kao državnu zemlju za Palestince, gotovo osam desetljeća nakon Nakbe. Brojevi i pravna opravdanja ne podudaraju se s dokumentiranim povijesnim zapisima.

#Oduzimanje palestinske zemlje

#Nakba 1948.

#Izraelski pravni mehanizmi za oduzimanje imovine

#Zakon o imovini odsutnih

#Palestinsko raseljavanje i izbjeglička kriza

#Registracija zemljišta na okupiranoj Zapadnoj obali

#Uništenje Gaze i vlasništvo nad zemljom